

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методологія наукових досліджень в обліку»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	071 Облік і оподаткування ОПП Облік і оподаткування
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Трудомісткість	Загальна кількість годин – 120. Кількість кредитів – 4.
Мова викладання	Державна
Факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів Кафедра обліку і оподаткування
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Канцедал Наталія Анатоліївна, завідувач, професор кафедри обліку і оподаткування, к.е.н., доцент, кабінет 436, навчальний корпус 4 e-mail: nataliia.kantsedal@pdau.edu.ua https://www.pdau.edu.ua/people/kancedal-nataliya-anatoliyivna
Мета вивчення навчальної дисципліни:	активізація наукової діяльності здобувачів вищої освіти, підвищення результативності наукової творчості здобувачів у сфері бухгалтерського обліку, що сприятиме ефективному провадженню їх практичної професійної діяльності, зокрема щодо володіння методичним інструментарієм обліку у поєднанні загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів.
Компетентності:	Загальні компетентності (ЗК): ЗК03. Здатність працювати в команді. ЗК04. Здатність працювати автономно. ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Спеціальні (фахові) компетентності (СК): СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
Результати навчання	ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації. ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.
Методи навчання	<i>словесні методи</i> (лекція, пояснення); <i>наочні методи</i> (демонстрування); <i>практичні методи</i> (практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою); <i>методи формування пізнавальних інтересів</i> (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, навчальні дискусії); <i>методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності</i> (роз'яснення мети навчальної дисципліни; оперативний

	<p>контроль; вказування на недоліки, зауваження); <i>інтерактивні методи</i> (дискусії, проектування професійних ситуацій; кейс-метод; «Мозковий штурм»); <i>методи усного контролю</i> (опитування; доповідь; методи письмового контролю 2) самостійна робота; творче завдання); <i>методи самоконтролю</i> (самооцінювання; самоаналіз).</p>
<p>Програма навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Поняття і порядок здійснення наукового дослідження. Тема 2. Поняття про достовірність наукового дослідження та академічну доброчесність. Тема 3. Інформаційне забезпечення наукових досліджень в обліку. Тема 4. Мова і стиль наукового дослідження. Тема 5. Організація роботи з науковим керівником. Тема 6. Форми втілення результатів та основні вимоги до оформлення наукових досліджень Тема 7. Апробація результатів наукових досліджень.</p>
<p>Стратегія оцінювання результатів навчання</p>	<p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання: опитування, письмове виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної роботи; контрольна робота за результатами опрацювання теоретичного матеріалу; контрольна робота для здобувачів заочної форми навчання. Форма семестрового контролю – залік.</p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p><u>Політика щодо академічної доброчесності.</u> Політика щодо академічної доброчесності регламентується Кодексом академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4518/dobrodobro.pdf). Відповіді (усні або письмові) під час проведення начальних занять, списування або виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, забороняється. Під час складання заліку використовувати підручники (їх ксерокопії) та мобільні девайси не дозволяються. Користуватися допомогою сторонніх осіб для виконання завдань дистанційного курсу заборонено. Здобувачі вищої освіти мають поважати авторські права та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності, дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил академічної етики, інформаційної культури та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування відповідно до вимог законодавства про вищу освіту загальнодержавного рівня та рівня Університету. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо термінів виконання та перескладання, критеріїв допуску до семестрового контролю здійснюються відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті</p>

(<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaproosvitniyprocespravlene.pdf>) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarocinyuvannyarezultativnavchannyazdobuvachivvyshchoiosvityvpdau.pdf>).

Терміни виконання письмових робіт визначаються тематичним планом (індивідуальним планом здобувача вищої освіти) відповідно до розкладу навчальних занять та є однаково прийнятними для всіх форм здобуття вищої освіти. Поточний контроль здійснюється провідним НПП під час навчальних занять, які закріплені за зазначеною навчальною дисципліною відповідно до тематичного плану. До семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни здобувач вищої освіти допускається у разі виконання всіх видів робіт, передбачених навчальним планом на семестр для цієї дисципліни.

Політика щодо критеріїв оцінювання навчальних досягнень

здобувачів вищої освіти здійснюються відповідно до вимог Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Полтавському державному аграрному університеті

(https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarosvzyaorpdau100122_0.pdf) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarocinyuvannyarezultativnavchannyazdobuvachivvyshchoiosvityvpdau.pdf>)

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим відповідно до вимог нормативних документів ПДАУ з організації освітнього процесу. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю.

У період обмежувальних заходів навчання, пов'язаних з військовим станом, здійснюється із використанням дистанційних технологій за погодженням із Вченою радою ПДАУ та за обов'язкової умови забезпечення аутентифікації здобувача вищої освіти.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Полтавського державного аграрного університету: Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті

(<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaproosvitniyprocespravlene.pdf>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyar>

	<p>gosvzyaopdau100122_0.pdf), Положення про робочу програму навчальної дисципліни в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarorobochunasaytostatochne.pdf), Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarooocinyuvannyarezultatvnavchannyazdobuvachivvyshchoiosvityvpdau.pdf), Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaroororganizaciyusamostiynoyiroboty_0.pdf), Методичні рекомендації щодо розробки силабусу навчальної дисципліни у Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/metodychnirekomendaciyisylabus.pdf), Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання у Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaroororganizacyuosvitnogoprocесuzvykorystannyamtehnologiy.pdf)</p>
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	<p>Фінансова звітність підприємств за НП(С)БО, Фінансовий аналіз, Оподаткування, Бюджетна та податкова система, Фінансовий облік за НП(С)БО, Управлінський облік, Фінанси підприємств, Банківська справа та страхування</p>
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:	<p>Презентації</p>
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;"><i>Основні</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю.Г. Бургу. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с. URL: https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/konversky_osn_metod_ta_org_nayk_dosl.pdf 2. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. Харків : Право, 2019. 368 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf 3. Каламбет С.В. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. / С.В. Каламбет, С.І. Іванов, Ю.В. Півняк Ю.В. Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с. URL: https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/10/3-1.pdf 4. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень : навч. Посібник. 2-ге вид., доп. і перероб. К.: Алерта, 2019. 492 с. 5. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник. Полтава: Оріяна, 2012. 183 с. URL: http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/ 6. Ладанюк А. П., Власенко Л. О. Методологія наукових досліджень. Київ, Видавництво Ліра-К, 2018. 352 с.

7. Малюга Н. М. Наукові дослідження в бухгалтерському обліку: Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів. / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. Житомир : ПП «Рута», 2003. 476 с.

8. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
URL: https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/20201113_100711.pdf

9. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. /С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.

10. Самойчук К. О. Загальна методологія наукової творчості: Електронний навч. посіб. URL: https://elib.tsatu.edu.ua/dep/mtf/ophv_10/index.html

11. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : Підручник URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-42.html>.

Допоміжні

1. Kantsedal N., Ponomarenko O., Dorohan'-Pisarenko L., Liaska O. The methods of using interactive technologies during teaching foundations of scientific research at higher educational establishments. Independent Journal of Management & Production (IJM&P). Vol. 10, № 7. Special Edition PDATU, 2019. P. 778-797. DOI: 0.14807/ijmp.v10i7.917 URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/4997>

2. Канцедал Н. А. Мотиваційні рушії студента у наукових дослідженнях з обліку. *Матеріали 45-ї науково-методичної конференції «Сучасні педагогічні технології управління науково-дослідною діяльністю здобувачів вищої освіти»*. Полтава: ПБВ ПДАА, 2014. С. 147-150. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/456>

3. Канцедал Н. А. Термінологічні аспекти ідентифікації предмета і об'єкта бухгалтерського обліку. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка (ХНТУСГ) / Економічні науки. Харків. 2009. № 83. С. 121-126. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1784>

4. Канцедал Н.А. Общие и отличительные признаки научных подходов к трактовке метода бухгалтерского учета. *Institutional framework of the economy functioning in conditions of transformation : Collection of scientific articles*. Vol. 2 Verlag SWG imex SmbH, Nürnberg, Deutschland, 2014. P. 148-150. (ISBN 978-3-00-046113-2). URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/436>

5. Канцедал Н. А. Аудитивний і процедурний підходи як способи пізнання у методології наукових досліджень обліку. *Облік і фінанси*. 2016. № 1 (71). С. 27-31. URL: <http://www.afj.org.ua/ua/article/346/>

6. Канцедал Н. А. Бухгалтерський облік цифрової епохи: розширення термінологічних кордонів. *Облік і фінанси*. 2019. № 1(83). С. 28.-34. URL: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1\(83\)-28-34](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1(83)-28-34)

7. Канцедал Н. А. Інституційна роль бухгалтерського обліку у трансформаційних процесах цифрової економіки. *Теорія та практика управління в державному, муніципальному та корпоративному секторах: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф.* (28 грудня 2020 р.; м. Київ) / Відпов. За вип. С. Остапчук. К.: ТОВ «ВІПО», 2020. С. 68-71. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/9113>
8. Канцедал Н. А. Наукова інтерпретація методології бухгалтерського обліку у працях Г. Г. Кірейцева. *Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки: збірник матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф.* (26 лютого 2015 р.; м. Київ) / Відпов. за вип. Б. В. Мельничук. К.: ННЦ «ІАЕ», 2015. С. 69-72. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/326>
9. Канцедал Н. А. Наукова інтерпретація методології обліку у працях корифеїв бухгалтерської думки. *Облік і фінанси.* 2018. № 2(80). С. 16.-23. URL: <http://www.afj.org.ua/ua/article/566/>
10. Канцедал Н. А., Пономаренко О. Г. Інформаційна роль фінансового обліку у вирішенні проблем соціальної, економічної та екологічної відповідальності підприємств / Бухгалтерський облік як наука; від основ до наукової картини світу [колективна монографія] / за заг. ред. В. Я. Плаксієнка. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. С. 53-63. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/10816>
11. Канцедал Н. А., Пономаренко О. Г. Обґрунтування взаємозв'язку теорії і практики бухгалтерського обліку: інституційний підхід. *Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2018 році (м. Полтава, 16-17 травня 2019 року).* Полтава : РВВ ПДАА, 2019. С. 110-112. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/5330>
12. Кірейцев Г. Г. Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки: монографія / Г. Г. Кірейцев; Житомирський держ. Технолог. Ун-т. Житомир.: ЖДТУ, 2007. 236 с.
13. Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки [Електронний ресурс] URL: <http://magazine.faaaf.org.ua/content/view/798/37/>.
14. Легенчук С. Ф. Багатоваріантність в бухгалтерському обліку: історико-теоретичні аспекти / С.Ф. Легенчук. Житомир : ЖДТУ, 2017. 204 с.
15. Легенчук С. Ф. Бухгалтерське теоретичне знання: від теорії до метатеорії : монографія / С.Ф. Легенчук. Житомир : ЖДТУ, 2012. 336 с
16. Петрук О.М. Гармонізація національних систем бухгалтерського обліку: Монографія. – Житомир: ЖДТУ, 2005. 420 с.
17. Плаксієнко В. Я., Канцедал Н. А. Інформаційна роль облікових систем у глобальному економічному середовищі. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., 22 травня*

2020 р. Том 1. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. С 84-86. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8125>

Інформаційні ресурси

1. «Облік і фінанси» (e-ISSN 2518-1181, p-ISSN 2307-9878) – фаховий рецензований науково-виробничий журнал відкритого доступу. URL: <http://www.afj.org.ua/ua/aboutus/>
2. Вісник ЖДТУ: Економіка, управління та адміністрування. URL: <http://ven.ztu.edu.ua/>
3. Вісник ХНАУ – фаховий журнал відкритого доступу. URL: <http://visen.knau.kharkov.ua/>
4. Все про бухгалтерський облік. Всеукраїнська професійна бухгалтерська газета. URL: <http://vobu.ua/ukr/>
5. IFACTOR.UA – інтелектуальна система бухгалтерських знань <https://i.factor.ua/ukr/>.
6. Дебет-кредит. Український бухгалтерський портал. URL: <https://dtkk.com.ua/>
7. Електронний репозитарій наукових публікацій ПДАУ. URL: <https://dspace.pdaa.edu.ua/home>
8. Жива бухгалтерська книга. Онлайн-видання. URL: <https://interbuh.com.ua/ua/documents/buhbook>
9. Офіційний сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
10. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
11. Інтерактивна бухгалтерія: інноваційний бухгалтерський сервіс актуальної інформації для аудиторів, бухгалтерів, фінансистів, юристів, власників бізнесу, керівників, кадровиків, викладачів та студентів облікових і фінансових дисциплін. URL: (<https://interbuh.com.ua/ua/>)
12. Uteka: Найповніша бібліотека безпечних рішень бухгалтера. За темами бухобліку, податків та права URL: (<https://uteka.ua/ua/>)
13. Бухгалтер 911: Сайт для бухгалтерів №1 в Україні. URL: (<https://buhgalter911.com/uk/>).

Рік введення

2023